

Andre hytter og kvarterer

Schivevollen

Som tidligere nevnt avsluttet Trondhjems Turistforening sitt engasjement i Bymarka i 1921. Men foreningen arrangerte fortsatt turer i byens nærområder, og styret så for seg at det burde være mulig å etablere et hyttenett som ville "knytte TTs høyfjellsanlegg sammen med friluftsområder i lavlandet". De som ønsket det skulle altså kunne gå helt fra byen til Sylene, eller bruke et slikt hyttenett som et selvstendig tilbud.

Et forbilde for denne tanken hadde foreningen i den rekken av koier som Den Norske Turistforening i 1930-årene hadde begynt å bygge i skogene vest og nord for Hønefoss under slagordet "skauleis til fjells". Man skulle kunne gå fra Oslo, gjennom skogene og til fjells, og DNT kom et godt stykke på vei før blant annet bedre kommunikasjoner førte til mindre behov for et slikt sammenbindende hyttenett. DNT-koiene blir i dag derfor først og fremst brukt til helgeturer, men er fortsatt et tilbud som mange benytter seg av. For TT ble et tilsvarende "koiennett" nær sagt med tanken, selv om man gjorde et forsøk.

Den 1. juli 1958 underskrev foreningen en tiårs avtale med styret for Haukås statsalmenning om leie av Schivevollen som ligger i nordenden av Hestsjøen i traktene sør for Jonsvannet, ikke så langt fra parkeringsplassen som senere er anlagt på Sakrisvollen. Schivevollen skulle være TTs første "koi", men også bidra til å "muliggjøre turliv i skog- og fjelltrakter som ligger nærmere tettbebyggelsen".

1. juli 1958
inngikk TT
en tiårsavtale
om leie av
Schivevollen.
Foto:
Helge Foss

Opprinnelig seter

Schivevollen var opprinnelig en seter under gården Kuset på østsiden av Jonsvannet, og het fra gammelt av Hestsjøvollen. Kuset omtales i skriftlige kilder fra 1700-tallet som en "ødegård", men ble i 1792 kjøpt av enkefru Anna Catharina Friedlieb, som hadde vært gift med kjøpmann og justisråd Alexander Hammand Friedlieb. Han var eier av Sluppen gård sør for Trondheim, en av datidens største gårder i Strinda. Da Friedlieb døde overtok fruene driften av Sluppen, og hun kjøpte Kuset for å bruke denne gården som seter og for å få tilgang dens utslåtter.

Anna Friedlieb døde i 1804, og to år senere solgte hennes eldste sønn Kuset til Rejnholdt Johannes Schive. Han var prestesønn fra Orkdal, men tilhørte en gammel trondhjemssekt. En av hans forfedre, Lauritz Jenssøn Schive, var for eksempel rådmann i byen på 1600-tallet. Som sin far var også Rejnholdt Johannes Schive utdannet teolog med embedseksamen fra 1795, men noen kirkelig stilling ble han aldri ansatt i. Han livnærte seg som huslærer noen år, men hadde ellers praktiske anlegg og interesser som han håpet ville bringe ham frem i livet. Slik gikk det da også.

I 1799 døde en av hans slektninger på morssiden, Hans Fredrik Klingenberg, som var eier av Elgesæter gård, og Schive meldte seg som frier til enken, Adelgunde Christiane. Hun sa ja, og dermed ble Schive eier av denne berømte gården, som såvidst ikke var noe småbruk. Eiendommen omfattet en stor del av det nåværende byområdet sør og øst for Nidelven: Elgeseter, Øya, Gløshaugen og Singsaker, men Schive utparsellerte store deler av den til velstående byborgere som ønsket å etablere avlsgårder eller landsteder. En rekke kjente bynavn som Klosterdalen, Elisenfryd, Paulinelund, Tilfredshet, Veisletten, Valgrinden, Valøen, Sorgenfri og Tempe skriver seg fra Schives utparsellering av grunn fra Elgesæter gård.

Men tilbake til Kuset, som Schive som nevnt kjøpte i 1806. I likhet med Anna Friedlieb hadde han til hensikt å bruke gården som seter og å utnytte utslåttene. Med på kjøpet fulgte også Hestsjøvollen, som siden har fått navnet Schivevollen, eller Skivevollen som det litt historieløst står på dagens kart. Navnet oppsto sannsynligvis fordi Schive bygget nye hus på vollen.

Da Schive døde i 1835 ble Kuset overtatt av hans svigersønn, prokurator og senere politimester S. Bætzmann. Han var imidlertid ingen bonde, og lot Lars Johnsen på Nedre Gjervan forpakte gården. Avtalen omfattet sannsynligvis også Schivevollen inntil plassen i 1847 ble festet bort til Rasmus Simonsen Esp fra Teslimyren (sør for Jakobsli). Han slo seg ned på Schivevollen med kone og seks barn, og livberget seg med noen få husdyr, noen små jordlapper og for øvrig av jakt og fiske i skogen og vannene omkring.

Esp bodde på Schivevollen til sin død i 1885, og etter ham overtok sønnen Rasmus Rasmussen Schivevoll. Hans festekontrakt ble imidlertid inngått med almeningsstyret, som på et eller annet tidspunkt i mellomtiden hadde overtatt som eier av plassen. Etter at Rasmus Schivevoll døde i 1915, gikk festekontrakten enda en gang i arv fra far til sønn, til Johan

Rasmussen Schivevoll, men etter ham ble plassen stående ubrukt.

Som TT-hytte ble Schivevollen ingen stor suksess – besøket var heller lite og ideen om et "koiennett" fra byen til Sylene ble aldri realisert. TT gjorde heller ikke all verden for å markedsføre hytta, som ble liggende for seg selv. Etter omlag ti år trakk TT seg derfor ut igjen, og har siden ikke tatt denne tanken opp igjen.

I 2003 fattet to skoler i Trondheim - Solbakken og Bratsberg - sammen med Dragsten oppvekstsenter i Selbu - interesse for Schivevollen. Skolene fikk en avtale med eieren, som fremdeles er Haukås statsalmenning, og rykket inn på plassen litt ut på etterjulsvinteren. Etter en del frem og tilbake fikk skolene høsten 2004 bevilget 300.000 kroner fra Trondheim kommune og 40.000 kroner fra Selbu kommune til istandsetting av bygningene og ytterligere 10.000 kroner fra Trondheim til planlegging av det prosjektet som skolene skal bruke plassen til.

Plassen vil etter restaurering kunne huse en skoleklasse, men målsettingen er ikke en tradisjonell leirskole. Derimot skal elevene få utfolde seg med lek og trening ute i naturen og samtidig også få viktige deler av naturfagundervisningen, både ute i marka og inne, under opphold på Schivevollen. En annen sak er at skolene også vil bruke plassen som serveringssted for skiløpere som bruker området mellom Saksvikvøllen og Gjenvollhytta i Nordmarka i Klæbu, med elevene som aktive utøvere. Dermed har den gamle "TT-hytta" også fått en rennessanse omlag 40 år etter at turistforeningen sa takk for seg og låste døren for siste gang.

Nordreisa

Som en kuriositet kan det nevnes at TT ved juletider 1926 mottok en hytte i Nordreisa i gave fra hertugen av Westminster. Hytten besto av spisestue, 4 soverom og kjøkken og lå ca. 8 mil fra sjøen. I årsberetningen for 1927 sier styret at man ikke hadde tatt noen beslutning om hvordan gaven skulle benyttes, men den ble i 1928 solgt for kr. 600.

Sulåmo

I 1928 inngikk TT avtale med eieren av gården Sulåmo, som ligger ved innsjøen Feren omtrent midtveis mellom Stjørdal og Verdal. Eieren, Henrik Sulåmo, hadde i mange år tatt imot turister, og bygget nå nytt våningshus som gjorde ham i stand til å ta imot flere gjester enn før. Sulåmo inngikk som et privat kvarter, og det ville ifølge avtalen alltid stå minst 4 senger til disposisjon for foreningens medlemmer.

Før sommeren ville en rute fra Kopperå til Sulåmo og fra Sulåmot til broen over Inna 1 km vest for Suul bli merket. Ruten Kopperå - Sulåmo ble allerede året etter lagt om til Meråker fordi det var vanskelig med losji i Kopperå og man derfor var avhengig av å komme seg videre med toget samme dag.